

paa Menighederne og myndiggjør Menighederne og modner dem til den Selvstyrelse, som det ærede Medlem anbefaler; altsaa selv om man troede at kunne gjøre det ad den Vej, som det ærede Medlem tænker sig, og selv om dette vil være saa tilfredsstillende, som ærede Medlemmer virkelig ønske, saa forekommer det mig dog, at det ikke staar i Samklang dermed, naar ærede Medlemmer ville udsætte en Sag som denne, indtil noget Saa-dant er naaet, hvortil der for Dieblirket ikke foreligger nogen Udsigt.

Winther: Jeg skalde kun sige, at det ærede Medlem ganske rigtigt har opfattet mine to Hovedformaal i denne Sag, men jeg skal ikke opholde det ærede Thing videre med noget saa lidet Interessant som det, hvad jeg mener om disse Ting. Jeg skal kun tilføie, hvad det Sidste angaar, at, naar det ærede Medlem mente, at jeg skalde anse det for at være en taaleligere Tilstand i Overgangstiden at have det foreliggende Lovforslag end at beholde den Stilling, der er tilstede, hvorefter Statsmagten ansætter Præsterne, saa har han misforstaaet mig; dette har jeg aldrig sagt, jeg har kun sagt, at det var en farlig Vej at gaa, og at det muligvis vilde vække Misfor-nøielse i Folket; thi det, man herved fik, var ikke den fulde Myndighed i Folkekirken's Anliggender. Jeg troede, at man snarere fremtvang disse to Hovedreformer, naar man ikke gik ind paa lige mellemiggende Love. Søvrigt skal jeg tilføie, at jeg aldrig har sagt, at Rigsdagen ikke turde give Love om disse Anliggender, der kan ingen Anden heri Landet give Love om Noget; end den lovgivende Magt, hvoraf Rigsdagen er en Del. En anden Sag er det, at der er visse Ting i det enkelte Kirkesamfunds Anliggender, som Rigsdagen meget ofte har trukket sig tilbage fra i den Erkjendelse, at Rigsdagen ikke sad her i Genhold til en vis Konfession eller Trosbekjendelse, saa at den derfor har sømmet sig ved at røre ved slike Forhold; og det er min Overbevis-

ning, at man kan sige, at Rigsdagen næsten aldrig er gaaet ind paa Noget, naar det ikke kunde kaldes et blandet Forhold. Jeg antager ogsaa, at de Herre, som stemme for denne Lov, tro, at der her foreligger et blandet Forhold, jeg opfatter idetmindste Loven saaledes, at den angaar baade et indre Kirkeanliggende og et ydre borgerligt Anliggende, og derfor tror jeg, at mange af disse ærede samvittighedsfulde Rigsdagsmænd, som her ere tilstede, have kunnet gaa ind paa dette Forslag, uagtet flere af dem ved andre Leiligheder ikke have villet røre ved Forhold, om hvilke det maatte anerkjendes, at de vare et rent indre Trosanliggende. Jeg gjør ingen Beskyldning mod Nogen, fordi han stemmer for denne Lov, men jeg har sagt, hvorfor jeg ikke anser det for rigtigt at gaa ind paa den. Jeg er ikke i mindste Maade i Strid med Grundloven, fordi jeg stiller mig saaledes, jeg tror tværtimod, at jeg derved kommer til at staa i den bedste Overensstemmelse med den, men jeg skal ikke være Dommer over, hvorvidt Andre maasse ogsaa staa paa det samme Standpunkt; det skal jeg ikke afgjøre.

Schleppegrell: Jeg kan ikke være enig med det ærede Medlem, som yttrede, at der i den Lov, som er forelagt af Ministeren, ikke skalde være noget Fremskridt. Det synes mig rigtigt nok, at der er et Fremskridt deri, men jeg kan ikke tiegte, at naar jeg har sluttet mig til Flertallet, saa er det navnlig af den Grund, at jeg finder, at den Fremgang, der vil ske ved Ministerens Forslag, er meget for lille. Jeg kan heller ikke være enig med et andet Medlem, som yttrede, at naar vi havde vedtaget denne Lov, saa vilde den staa i flere Aar; thi det er jo tydeligt, at der bestaar et privat Initiativ, ethvert enkelt Medlem kan jo indbringe et Forslag til at gaa videre paa Reformernes Bane, og man kan altsaa ikke sige, at Sagen er afgjort for en lang Række af Aar, fordi Ministeriets Forslag bliver vedtaget. Naar jeg iøvrigt ikke har kunnet gaa